

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **K. P. T.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 10. 2020, č. j. CPR-46633-2/ČJ-2019-930310-V223, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 1. 2021, č. j. 64 A 7/2020-31,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a rozsudek krajského soudu

[1] Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje (dále jen „správní orgán I. stupně“) vydala dne 7. 11. 2019, č. j. KRPC-137461-21/ČJ-2019-020023 rozhodnutí, kterým uložila žalobci podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), povinnost opustit území členských států Evropské unie, a to do 60 dnů od doručení tohoto rozhodnutí. Žalobce totiž dle zjištění správního orgánu I. stupně pobýval na území ČR od 12. 8. 2019 do 9. 10. 2019 neoprávněně.

[2] Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, které žalovaná v záhlaví specifikovaným rozhodnutím změnila ve výroku tak, že v části stanovení doby k vycestování nahradila spojení „do 60 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí“ za spojení „do 60 dnů po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.“ Ve zbytku rozhodnutí správního orgánu I. stupně rozhodnutí potvrdila.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalované žalobu, ve které tvrdil, že rozhodnutí správních orgánů jsou zcela nepřiměřená. Krajský soud však argumentaci žalobce nepovažoval za důvodnou, a proto žalobu zamítl.

[4] Soud dospěl k závěru, že správní orgány dostatečně posoudily přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce podle § 174a zákona o pobytu cizinců. Žalobce se dovolával délky svého pobytu (od roku 1999) a hlubokých sociálních a ekonomických vazeb. Zároveň však bylo nutno vážit i další skutečnosti, kterými byly závažnost a druh protiprávního jednání cizince a jeho imigrační historii na území ČR. Žalobce byl dle rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 16. 3. 2015, č. j. 16 T 22/2014 - 2979, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 8. 2015, č. j. 11 To 44/2015 - 3, uznán vinným ze spáchání zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, a byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce trvání 8 let se zařazením do věznice s ostrahou.

[5] Krajský soud upozornil, že téměř totožné žalobní námítky týkající se zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, vypořádal již v rozsudku ze dne 23. 10. 2019, č. j. 51 A 21/2019-54, kterým přezkoumal rozhodnutí o zrušení platnosti žalobcova povolení k trvalému pobytu, jímž mu byla zároveň stanovena lhůta k opuštění území. Přiměřenost zásahu rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců do soukromého a rodinného života žalobce následně aproboval i Nejvyšší správní soud (viz rozsudek ze dne 27. 2. 2020, č. j. 1 Azs 450/2019-31). Byť se nejedná o zcela totožné typy správních rozhodnutí vydaných podle zákona o pobytu cizinců, jejich faktické dopady do života žalobce jsou prakticky totožné (srov. zrušení povolení k pobytu a stanovení lhůty pro vycestování ze země vs. uložení povinnosti opustit území ve stanovené lhůtě). Krajský soud proto neshledal důvod k odklonu od svých předchozích závěrů ani v tomto případě, neboť život žalobce nedoznal takových změn, které by odůvodňovaly změnu názoru soudu.

[6] Nutnost žalobce setrvat v ČR nelze dovozovat z toho, že má na území ČR manželku (která je rovněž vietnamského původu), neboť ona sama zde již delší dobu pobývá bez pobytového oprávnění (od roku 2018) a taktéž jí byla uložena povinnost opustit území ČR. Pokud jde o rodinné vazby žalobce k jeho dětem, správní soudy již dříve shledaly (viz výše uvedené rozsudky krajského soudu a NSS) tyto vazby s ohledem na jeho dlouhodobý výkon trestu odnětí svobody za natolik narušené, že nemohly odůvodnit nutnost dalšího pobytu žalobce na území ČR.

II. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalované

[7] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení, případně aby zrušil též rozhodnutí správních orgánů a vrátil jim věc k novému projednání. Stěžovatel rovněž navrhl přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[8] Dle stěžovatele správní orgány nezjistily skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti; tento skutkový stav poté aproboval krajský soud, aniž by se dostatečným způsobem vypořádal s žalobními body. Správní orgán I. stupně vedl řízení z úřední povinnosti, proto byl bez jakýchkoliv návrhů povinen zjistit všechny rozhodné okolnosti případu, a to i ty, které svědčí ve prospěch stěžovatele. Této své povinnosti však nedostál.

[9] Z ustálené judikatury (viz např. rozsudek NSS ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016-33) vyplývá, že správní orgány a soudy jsou povinny zkoumat dopad rozhodnutí nejen do rodinného a soukromého života stěžovatele, ale též jeho rodinných příslušníků. Stěžovatel má na území ČR manželku paní V. T. M. a dvě nezletilé děti, dceru T. V. D. L., nar. X a syna T. . N., nar. X; děti zde pobývají na základě povolení k trvalému pobytu. Správní orgány toliko formálně učinily závěr, že v případě uložení povinnosti opustit území dle § 50a zákona o pobytu cizinců nebude stěžovateli způsoben nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Přitom však náležitě (tedy materiálně) nepřezkoumaly, zda takový zásah skutečně nebude představovat nepřiměřený zásah ve smyslu ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců, respektive ve smyslu článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Správní orgány se ani nepokusily zjistit skutečné vazby mezi stěžovatelem a jeho nezletilými dětmi a jejich existenční závislost na něm. Z ničeho nevyplývá tak zásadní oslabení rodinných vazeb, jaké uvedl krajský soud. Správní orgány nezjišťovaly míru oslabení stěžovatelových rodinných vazeb, zda stěžovatel udržoval pravidelný kontakt s rodinou během výkonu trestu odnětí svobody, pevnost těchto vazeb po propuštění a míru jeho integrace zpět do společnosti. Došlo tak zejména k porušení článků 3 a 9 Úmluvy o právech dítěte. Správní orgány i krajský soud jednaly v rozporu s článkem 1 odst. 2 a článkem 10 Ústavy a v rozporu s Listinou základních práv a svobod.

[10] Odůvodnění přiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života stěžovatele a jeho rodinných příslušníků s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 450/2019-31 nemůže za žádných okolností obstát. Uvedený rozsudek se totiž týká zcela odlišného řízení, tj. řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu stěžovatele v důsledku jeho trestné činnosti; soud v něm navíc vycházel ze skutkového stavu ke dni 6. 5. 2019, kdy Ministerstvo vnitra vydalo rozhodnutí č. j. OAM-511-15/ZR-2019 o zrušení povolení k trvalému pobytu. Stěžovatel připomněl, že posuzování přiměřenosti se váže nejen ke konkrétní osobě, ale ke konkrétnímu rozhodnutí, jehož přiměřenost ve vztahu k soukromému a rodinnému životu má být zvažována (viz rozsudek NSS ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 24/2017-29).

[11] Stěžovatel tedy trvá na tom, že rozhodnutí správních orgánů a následně i soudu je nepřiměřené s ohledem na dopady do rodinného a soukromého života, a to zejména jeho nezletilých dětí. Stěžovatel je pro ně jako jejich otec zcela stěžejní osobou, která s nimi sdílí společnou domácnost, každý den o ně pečuje, chodí s nimi k lékaři; děti jsou na otcově péči závislé. Správní orgány však nejlepší zájem dětí v rozporu čl. 3 Úmluvy o právech dítěte nezohlednily a nepoměřily ho s protichůdným zájmem státu (viz k tomu rozsudky NSS ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-46, ze dne 27. 3. 2020, č. j. 5 Azs 347/2019-36, a ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28).

[12] V důsledku vycestování stěžovatele bude jeho rodina postavena před těžkou volbou, zda ho následovat do země původu, nebo zůstat na území. Hrozí tak, že jeho rodinní příslušníci budou čelit opětovnému odloučení od stěžovatele, které by však s ohledem na to, že již jednou k odloučení došlo v souvislosti s výkonem trestu odnětí svobody, mohlo být pro jejich vztahy konečné. Zároveň bude stěžovatel nucen vycestovat do Vietnamu sám a dožít zde bez jakýchkoli rodinných příslušníků. Pokud se rodina vydá do Vietnamu společně se stěžovatelem, bude to pro ni představovat drastické vytržení z pro ně známého prostředí (bylo by ohroženo studium dětí, které ani dobře nemluví vietnamsky). V případě přesídlení do Vietnamu by jim hrozila hmotná nouze. V souvislosti s konstatováním soudu, že i stěžovatelova manželka má povinnost opustit území ČR, stěžovatel zdůraznil, že vycestování jejich dětí z území s ohledem na výše uvedené nepřichází v úvahu. V opačném případě by však nezletilé děti nepochybně byly umístěny do ústavní péče. Přetržení vazeb stěžovatele s rodinnými příslušníky tak nelze považovat za přiměřené.

[13] Povinnost stěžovatele opustit území je provázána rovněž dalším nebezpečím, a sice celosvětovou pandemií koronaviru: letecká doprava je omezená, dlouhá cesta do země původu představuje tisíce hrozeb nakažení stěžovatele i jeho nezletilých dětí (k tomu viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 8. 2020, č. j. 2 A 31/2020 – 36, bod 15).

[14] Na závěr stěžovatel poznamenal, že se do situace, v níž nedisponuje žádným oprávněním k pobytu, dostal v důsledku rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR o zrušení povolení k trvalému pobytu ze dne 6. 5. 2019, č. j. OAM-511-15/ZR-2019. Povolení k trvalému pobytu však stěžovateli s ohledem na nedávný nález Ústavního soudu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/20, vůbec nemělo být zrušeno.

[15] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti a je projednatelná.

[17] Kasační stížnost není důvodná.

[18] Na úvod Nejvyšší správní soud uvádí, že napadený rozsudek je srozumitelný, logicky soudržný a dostatečně odůvodněný. Neztotožnil se tak s tvrzením stěžovatele, že by se krajský soud nedostatečně vypořádal s žalobními námitkami, a nesprávně tak aproboval skutkový stav zjištěný správními orgány. Rozsudek krajského soudu tedy splňuje kritéria přezkoumatelnosti, jak je definuje ustálená judikatura (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS; či ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS).

[19] Předmětem sporu je otázka, zda správní orgány řádně posoudily přiměřenost dopadů rozhodnutí o povinnosti stěžovatele opustit území členských států EU do jeho soukromého a rodinného života a rovněž do života jeho rodinných příslušníků, zejména nezletilých dětí. Stěžovatel se domnívá, že správní orgány v tomto ohledu nedostatečně zjistily skutkový stav, a proto ani dostatečně nevyhodnotily přiměřenost rozhodnutí dle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

[20] Rozhodnutí o povinnosti opustit území podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců policie vydá „*cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro zahájení řízení o správním vyhoštění.*“.

[21] Ustanovení § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců uvádí: „*Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jež je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*“.

[22] Rozhodnutí o povinnosti opustit území dle § 50a zákona o pobytu cizinců tak nelze vydat, jestliže by jím došlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince (viz např. rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2018, č. j. 8 Azs 290/2018 – 27, č. 3852/2019 Sb. NSS).

[23] Zároveň soud připomíná, že opatření o povinnosti opustit území (§ 50a) bylo do zákona o pobytu cizinců zavedeno zákonem č. 427/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, (zákon o azylu), a další související zákony. Podle důvodové zprávy se rozhodnutím dle § 50a uvedeného zákona „*deklaruje neoprávněný pobyt cizince na území a ukládá povinnost opustit ve stanovené době území České republiky, aniž by za neoprávněný pobyt byla cizinci stanovena sankce v podobě zákazu vstupu*“. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018 - 35, rozhodnutí o povinnosti opustit území je „*v podstatě nejmírnějším opatřením pro cizince neoprávněně pobývající na území ČR. Na rozdíl od správního vyhoštění zde totiž nejsou stanovena žádná negativní omezení do budoucna v podobě zákazu vstupu na území ČR po určitou dobu*“. Dopady tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života tak budou právě s ohledem na absenci zákazu opětovného vstupu na území po určité období méně intenzivní.

[24] Samotná skutečnost, že cizinec má na území ČR rodinné vazby, proto automaticky nemůže znamenat, že by stanovení povinnosti opustit území představovalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Nepřiměřený zásah bude zpravidla shledán pouze ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území ČR.

[25] Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem nesouhlasí s tvrzením stěžovatele, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav a neprovedly řádné hodnocení přiměřenosti dopadů rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU dle § 174a zákona o pobytu cizinců. Byť by jejich posouzení mohlo být podrobnější, kasační soud je přesvědčen, že správní orgány vzaly v úvahu rodinný život stěžovatele na území ČR, zájem jeho dvou nezletilých dětí i situaci jeho manželky, které byla rovněž uložena povinnost opustit území členských států EU. Zároveň zohlednily pobytovou historii stěžovatele a respekt k právnímu řádu ČR po dobu jeho pobytu na území ČR.

[26] Krajský soud v této souvislosti správně upozornil, že dle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců je cizinec povinen v rámci řízení poskytnout veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti rozhodnutí. Z protokolu o podání vysvětlení ze dne 9. 10. 2019 je zřejmé, že stěžovatel v této souvislosti žádné relevantní informace neuvedl. Správní orgán I. stupně provedl rovněž výsledek stěžovatelovy manželky, která uvedla, že si je vědoma toho, že ona i její manžel budou muset vycestovat do Vietnamu, a že doufá v to, že se budou moci vrátit zpět do ČR, kde mají děti ve věku 12 a 15 let. Správní orgán I. stupně zjištěné skutečnosti a příbuzenské vazby stěžovatele zhodnotil ve vztahu k zásadě nenavrácení. Zároveň zdůraznil, že v podstatě neexistuje jiná zákonná možnost, jak ukončit neoprávněný pobyt cizince na území ČR, a připomněl, že rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU není spojeno s budoucím zákazem pobytu na tomto území. Rovněž podotkl, že pokud se cizinci podaří v době stanovené k vycestování z území členských států EU získat nějaký pobytový status, na základě něhož bude oprávněn pobývat na území ČR, nemusí povinnost opustit území členských států EU splnit.

[27] Stěžovatel pak blíže specifikoval své rodinné vazby na území ČR v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Nejvyšší správní soud, stejně jako krajský soud, shledal, že žalovaná tyto skutečnosti dostatečně zhodnotila. Zejména zdůraznila závažnost protiprávního

jednání stěžovatele, tj. páčání zvláště závažné trestné činnosti na úseku výroby a distribuce omamných a psychotropních látek. Uvedla také, že současné chování stěžovatele nelze považovat za integraci cizince do české společnosti a přivyknutí místnímu způsobu života. Dospěla proto ke správnému závěru, že vydáním rozhodnutí nedojde k nevratnému zpřetrhání stěžovatelových rodinných vazeb, neboť stěžovateli do budoucna není zamezeno vstoupit na území ČR. Žalovaná rovněž správně připomněla, že garance práva na realizaci rodinného života nezakládá taktéž právo na možnost volby státu, v němž hodlá stěžovatel svůj rodinný život uskutečňovat.

[28] S ohledem na skutečnost, že správní řízení, z něhož vzešla rozhodnutí správního orgánu I. stupně a rozhodnutí žalované, tvoří jeden celek, lze akceptovat, že žalovaná jako odvolací orgán doplnila závěry rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Soud proto shrnuje, že správní orgány se dostatečně vypořádaly s otázkou přiměřenosti rozhodnutí dle § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců do soukromého a rodinného života stěžovatele. Jejich závěry jsou sice do značné míry přísné, kasační soud je ovšem považuje za zákonné, jak dále níže rozvádí.

[29] Nejvyšší správní soud považuje za podstatné zdůraznit, že soudy se již jednou zevrubně zabývaly možným zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatele, a to v důsledku vydání rozhodnutí o zrušení platnosti jeho povolení k trvalému pobytu z důvodu pravomocného odsouzení za spáchání zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy (viz rozsudek krajského soudu č. j. 51 A 21/2019-54, a následně rozsudek NSS č. j. 1 Azs 450/2019-31). Stěžovatel nemá pravdu v tom, že by za žádných okolností nemohl odkaz krajského soudu na tyto předchozí rozsudky obstát. Krajský soud ostatně sám poznamenal, že v tehdejší věci stěžovatele sice šlo o odlišné řízení (řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu), zároveň však vysvětlil, že faktické dopady těchto dvou řízení do soukromého a rodinného života stěžovatele jsou obdobné. Ačkoliv v tehdejší věci soudy vycházely při posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců ze skutkového stavu ke květnu roku 2019, krajský soud správně poznamenal, že od té doby byl soukromý a rodinný život stěžovatele víceméně stejný, resp. stěžovatel v průběhu správního a soudního řízení neuvedl, že by v tomto ohledu došlo k nějakým výraznějším změnám. Nejvyšší správní soud proto neshledal důvodu, proč by měl v nyní posuzované věci změnit své stanovisko, a nadále setrval na názoru, že případný zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele a jeho nezletilých dětí není natolik silný, že by měl převážit nad zájmem státu na ukončení jeho neoprávněného pobytu na území ČR. Kasačnímu soudu přitom nyní nepřísluší posuzovat správnost rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu stěžovatele, jak se stěžovatel domáhá s odkazem na v kasační stížnosti odkazovaný náleží Ústavního soudu (ten se navíc, na rozdíl od nyní posuzované věci, týkal zrušení povolení k trvalému pobytu rodinného příslušníka občana EU).

[30] Shodně s krajským soudem Nejvyšší správní soud nepřisvědčuje stěžovateli, že by se správní orgány dopustily porušení mezinárodních závazků ČR. Bohatá judikatura Evropského soudu pro lidská práva (viz např. rozsudek ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, bod 39; rozsudek ze dne 28. 6. 2011, *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, bod 70; či rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, stížnost č. 46410/99) stanoví řadu kritérií pro posuzování souladu zásahů do soukromého a rodinného života ve smyslu článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod v cizineckých věcech. Mezi hlediska, která berou soudy v imigračních případech v potaz, patří zejména povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu (například závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem), délka pobytu cizince v hostitelském státě, doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchaní trestného činu, a chování cizince v průběhu této doby, rodinná situace cizince (například doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru), počet nezletilých

dětí a jejich věk, dále rozsah, v jakém by byl soukromý anebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění), rozsah a intenzita vazeb na hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.), imigrační historie dotčených osob (například porušení imigračních pravidel v minulosti) a v neposlední řadě také věk a zdravotní stav cizince.

[31] Není pochyb o tom, že v souzené věci je třeba nalézt rovnováhu mezi přítomnými legitimními zájmy. Těmi jsou, jak již bylo naznačeno, jednak stěžovatelova rodinná situace, s důrazem na případný vliv jeho opuštění území na ostatní rodinné příslušníky – nezletilé děti, které mají právo zůstat na území ČR na základě svého pobytového oprávnění, jednak závažnost trestného činu spáchaného stěžovatelem (tj. drogovou kriminalitu), jeho imigrační historie a aktuální pobytový status. Správní orgány správně usoudily, že přestože dojde k zásahu do stěžovatelova rodinného a soukromého života, je třeba opatření spočívající v opuštění území považovat za adekvátní způsob, jak reagovat na porušení právního řádu ČR z jeho strany.

[32] Krajský soud rovněž správně poukázal na skutečnost, že k určitému oslabení rodinných vazeb již nepochybně došlo v důsledku stěžovatelova dlouhodobého (trvajících déle než 5 let) výkonu trestu odnětí svobody. Pokud stěžovatel tvrdí, že přesto jsou jeho rodinné vazby a vztah k nezletilým dětem silné, nelze předpokládat, že by je mohlo výrazně narušit stěžovatelovo vycestování z ČR, pokud mu nebyl uložen zákaz opětovného návratu po určitou dobu.

[33] Soud stěžovateli nepřisvědčuje ani v tom, že by v jeho případě nebyl zohledněn nejlepší zájem dítěte ve smyslu čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, který je nutno poměřit s protichůdným zájmem státu. Nejvyšší správní soud již ve své judikatuře vyslovil, že hledisko nejlepšího zájmu dítěte přenáší Evropský soud pro lidská práva také do oblasti posuzování zásahu smluvních stran Úmluvy do rodinného života cizinců ve smyslu čl. 8 Úmluvy, jež se dotýkají (především nezletilých) dětí, a přisuzuje mu v nedávné judikatuře zásadní význam. Nikoli však v tom smyslu, že by muselo vždy a za všech okolností převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem, ale především z hlediska procesního, kdy je třeba posuzovat, zda příslušné správní orgány a soudy skutečně věnovaly dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte (který jsou také povinny v konkrétní věci definovat) a případným konkurujícím veřejným zájmem a zda tuto úvahu ve vydaných rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřily. Při poměrování dopadů správních rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince (§ 174a zákona o pobytu cizinců) „je třeba v případě, že se toto rozhodnutí dotýká nezletilých dětí, v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva k výkladu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod zohledňovat nejlepší zájem dítěte, a tedy se pečlivě zabývat situací těchto nezletilých dětí, brát v úvahu jejich věk, konkrétní okolnosti jejich pobytu v České republice i v zemi původu, jakož i míru závislosti na péči daného cizince. Nejlepší zájem dítěte neznamená, že je třeba přijmout všechny děti, kterým by se v České republice žilo lépe, nicméně je třeba jej považovat za středobod úvah a přiznat tomuto zájmu rozhodující význam“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28, a v něm odkazovaná judikatura ESLP).

[34] V posuzované věci je třeba vzít v úvahu, že povinnost opustit území členských států má dle informací uvedených ve správním spisu (které stěžovatel nezpochybnil) také stěžovatelova manželka, a je tak pravděpodobné, že budou muset vycestovat z ČR i jejich nezletilé děti. Ačkoliv by takový případný postup patrně nebyl v nejlepším zájmu dětí, které v ČR navštěvují školu, kasační soud zdůrazňuje, že v daném případě převažuje zájem státu na zajištění veřejného pořádku s ohledem na kriminální historii stěžovatele, a rovněž na tom, aby byl ukončen neoprávněný pobyt stěžovatele na území ČR. Krajský soud rovněž správně upozornil, že právě v důsledku závažné trestné činnosti (tedy vědomého porušování právního řádu) stěžovatele došlo

k ukončení jeho pobytového oprávnění, a je tak na stěžovateli, aby nesl následky svého protiprávního jednání.

[35] Soud si je vědom, že v nedávném rozsudku ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 301/2019 - 40, č. 3990/2020 Sb. NSS, dospěl k závěru, že „[p]ovinnost opustit území České republiky [§ 50a odst. 3 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky] uložená cizinci, který je rodičem nezletilého občana České republiky, o kterého výlučně pečuje, je v rozporu s čl. 14 odst. 4 větou druhou Listiny základních práv a svobod, podle níž občan nemůže být nucen k opuštění své vlasti.“ V posuzované věci však stěžovatelovy nezletilé děti nejsou občany ČR, a navíc stěžovatel není jedinou osobou, která o ně pečuje.

[36] Pro úplnost soud připomíná, že již ve svém rozsudku č. j. 1 Azs 296/2018 - 35 konstatoval: „Vzhledem k částečné konsolidaci situace na zastupitelském úřadě v Hanoji spojené s nefunkčností tzv. Visapointu by nemělo jít o nijak dlouhodobé odloučení od rodiny, ale pouze o její dočasné rozdělení z důvodu legalizace pobytu jednoho z jejích členů.“ I s ohledem na toto stanovisko má soud za to, že vycestování stěžovatele by nemělo být natolik dlouhodobé, aby mohlo zasáhnout do jeho soukromého a rodinného života, případně do života jeho nezletilých dětí, pokud budou nuceni vycestovat do Vietnamu společně se svými rodiči.

[37] Jestliže se stěžovatel dovolává toho, že jeho povinnost opustit území je provázena dalším nebezpečím, a to celosvětovou pandemií koronaviru, Nejvyšší správní soud uvádí, že tuto námitku stěžovatel vznesl poprvé až v kasační stížnosti, ačkoliv mu nic nebránilo ji uplatnit již v žalobě. Tato námitka je proto dle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná.

[38] O návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nerozhodoval, neboť rozhodl bez odkladu o samotné kasační stížnosti, a otázka odkladného účinku se tak stala bezpředmětnou.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[39] Nejvyšší správní soud proto ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační námitky stěžovatele nejsou důvodné. Proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.

[40] O náhradě nákladů řízení rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalované v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se jí náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. dubna 2021

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu